

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2332/16-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Základní škola Loděnice, okres Beroun
Sídlo	Školní 255, 267 12 Loděnice
E-mail právnické osoby	zs.lodenice@tiscali.cz
IČ	47559217
Identifikátor	600043215
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Václav Veverka
Zřizovatel	Obec Loděnice
Místo inspekční činnosti	Školní 255, 267 12 Loděnice
Termín inspekční činnosti	5. 10. 2016 – 10. 10. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, školní družinou a školním klubem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle §174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Príspevková organizace (ďalej „škola“) poskytuje základní vzdelávaní v základní škole (ďalej ZŠ) a školské služby ve školní družině, školním klubu a ve školní jídelně žákům z města Loděnice a z okolních obcí, a to i mimo zřizovatelem stanovenou spádovou oblast.

K termínu konání inspekční činnosti se ve škole vzdelávalo celkem 447 žáků v 18 třídách prvního až devátého ročníku (oproti minulému školnímu roku nárůst o jednu třídu a 49 žáků). K datu inspekce škola evidovala 55 žáků se speciálními vzdelávacími potřebami (ďalej SVP); 34 žáků se zdravotním postižením se vzdelávalo formou individuální integrace. Celkem 18 žáků se SVP mělo pro školní rok 2016/2017 zpracován individuální vzdelávací plán (ďalej IVP), dalším žákům škola poskytuje podporu při vzdelávaní. Ve škole se vzdelávalo osm cizinců a 32 žáků se vzdelávalo v zahraničí nebo v zahraničí škole. Školní družina má šest oddělení se 147 účastníky vzdelávaní, školní klub má dvě oddělení se 60 účastníky vzdelávaní.

Hodnocení podmínek vzdelávaní

Ředitel školy (ďalej také „ředitel“) je ve funkci 13. školním rokem, pro výkon funkce splňuje všechny předpoklady, vykonává také činnost výchovného poradce; specializační studium k této činnosti neabsolvoval. Má reálnou představu o dalším rozvoji školy a ve spolupráci zejména se zřizovatelem se jí snaží naplňovat.

Ředitel stanovil funkční organizační systém a jasně vymezil kompetence vedoucích pracovníků školy – svého zástupce, vedoucí vychovatelku pro školní družinu a školní klub a vedoucí pracovníky pro zaměstnance zajišťující nepedagogické činnosti. Určil také pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se školským poradenským zařízením (ďalej ŠPZ).

Funkční komunikaci vedení školy se zaměstnanci kromě osobních jednání zajišťují provozní porady a pedagogické rady. Pedagogická rada jedná pravidelně pětkrát za školní rok; je prostorem pro formální komunikaci ředitele s pedagogy. S žáky a pedagogy komunikuje ředitel neformálně osobně.

Ředitel v minulém školním roce řešil podněty zákonných zástupců žáků. Přijal opatření (pohovor s pedagogem a intervence ve třídě), jejichž účinnost však k termínu inspekce zatím nebylo možné ověřit. Žádnou další stížnost či podnět na práci pedagogů od žáků či jejich zákonných zástupců neobdržel.

Vzdelávaní ve školní družině a školním klubu probíhalo podle školního vzdelávacího programu pro zájmové vzdelávaní, který nebyl zpracován v souladu se školským zákonem. V době inspekce ředitel nedostatky odstranil.

Vnitřní řád pro školní družinu a vnitřní řád pro školní klub neobsahoval některé požadované údaje (práva žáků a jejich zákonných zástupců, podmínky ochrany žáků před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí). V době inspekce byl dokument opraven.

K datu inspekční činnosti ve škole působilo celkem 33 učitelů (z toho devět bez odborné kvalifikace), čtyři asistentky pedagoga, šest vychovatelek ve ŠD a dvě pedagogické pracovnice (jedna bez příslušné odborné kvalifikace) ve ŠK. Z devíti nekvalifikovaných učitelů si sedm studiem svou odbornou kvalifikaci doplňuje, jedna z vyučujících může ve škole působit na základě zákonné výjimky. Ředitel prokázal, že systematicky hledá

odborně kvalifikované pedagogy. Prevencí se zabývá metodička bez kvalifikace pro tuto specializovanou činnost.

Při přijímání žáků ředitel postupoval správně, pro uchazeče vytvářel rovné podmínky. Informace o vzdělávací nabídce a službách školy jsou veřejnosti přístupné, např. na webových stránkách školy i v místním tisku.

I když celková kapacita ZŠ není naplněna, v souvislosti s nárůstem počtu přijímaných žáků ve většině tříd není dostatek volného místa pro účinné využívání prostorově náročnějších forem práce s žáky (práce v kruhu, ve skupinách), což se částečně projevilo ve sledované výuce, viz níže. Některé kmenové třídy slouží zároveň jako odborné učebny.

K rozvoji pohybových schopností a zdravého životního stylu žáků kladně přispívá venkovní atletické hřiště a tělocvična, které využívají žáci nejen během výuky tělesné výchovy, ale i při volnočasových aktivitách ve ŠD a ŠK. K rozvíjení informační gramotnosti a pracovních kompetencí žáků pozitivně přispívají počítačové koutky v některých třídách a žákovské informační zázemí vybudované ve společných prostorách školy (chodba před ředitelnu) obsahující několik počítačových stanic, tiskárnu a kopírovací zařízení, které žáci využívají k přípravě na výuku. Ve škole je k dispozici také keramická dílna s pecí.

Materiální a prostorové podmínky ŠD a ŠK vyžadují zlepšení. Zájmové vzdělávání probíhá ve třídách, které nejsou patřičně upraveny pro relaxaci a pohybové aktivity. Tento nedostatek částečně eliminuje možnost činností školských zařízení také v dalších školních prostorách.

Škola má zpracovanou dlouhodobou strategii pro zajištění prevence rizikového chování. Z této strategie vycházejí roční minimální preventivní programy; jejich realizace je také každý školní rok vyhodnocována. Účinnost těchto postupů dokládá jejich většinou úspěšná eliminace předvídaných případů rizikového chování.

Výchovné plány ZŠ nevyužívá. Součástí preventivní strategie je Krizový plán – program proti šikanování. Postupy v něm uvedené byly vhodně uplatněny při řešení případů nevhodného chování žáka vůči pedagogům a spolužákům. Ve škole nebyl identifikován žádný případ diskriminace, nepřátelství nebo násilí, šikany mezi žáky nebo šikany pedagoga.

Prevenci rizikového chování dobře doplňují aktivity pořádané ve spolupráci s neziskovými organizacemi, Policií České republiky, zdravotnickým zařízením a střední zdravotnickou školou. Krizovou komunikaci žáků se školou vhodně zajišťuje schránka důvěry, pro zákonné zástupce žáků je nabízena možnost kontaktovat ředitele prostřednictvím e-mailu.

Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví je včleněna do školního řádu, vnitřních řádů ŠD a ŠK. Škola zajišťuje pravidelné revize svých prostor a vybavení a vyhodnocuje případná rizika, která odstraňuje. Nedostatkem zjištěným v této oblasti při inspekční činnosti je nezabezpečený vnitřní prostor budov školy v odpoledních hodinách (v době provozu školní družiny a školního klubu jsou vnitřní prostory školy přístupné zvenčí bez překážky) a špatný stav podlahové krytiny na chodbách. Těchto rizik si je škola vědoma a snaží se je odstranit (opravami, hledáním způsobu zabezpečení). Nejčastějším místem vzniku úrazů žáků je tělocvična a školní hřiště, nejčastější příčinou úrazů jsou pohybové sportovní aktivity. Jako účinná prevence slouží poučení žáků o bezpečnosti v hodinách tělesné výchovy na začátku školního roku a poučení v hodinách v průběhu školního roku před speciálními pohybovými aktivitami a řádné rozcvičení.

Škola s nedostatky zajišťuje poskytování poradenských služeb i podpůrných opatření. V systému poradenských služeb byla zjištěna rizika, která negativně ovlivňují vzdělávání žáků se SVP (menší rozsah podpory žáků asistenty pedagoga, absence písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, nízká míra metodické pomoci pedagogickým pracovníkům školy v otázkách integrace, naplňování individuálních vzdělávacích plánů). Pozitivem je vytváření podmínek podporujících rozvíjení nadání a zájmů žáků.

Svou činnost škola financuje z více zdrojů, významné jsou především dotace ze státního rozpočtu a příspěvek na provoz od zřizovatele. Škole se daří získávat i další finanční zdroje, zejména v podobě sponzorských darů např. z nadačních fondů. Tyto finanční prostředky jsou převážně účelově určené, např. na úhradu nákladů na zkvalitnění výuky cizích jazyků nebo na financování výměnného pobytu žáků české a německé školy. Svou finanční situaci se škola dále snaží vylepšit provozováním doplňkové činnosti, v rámci které například vhodně využívá volné kapacity školní jídelny k vaření cizím strávníkům. Mimo dobu, kdy ve škole probíhá vzdělávání, je pronajímána část jejích prostor, zejména tělocvična a některé učebny. Škole se daří udržovat a zlepšovat úroveň materiálního vybavení učebními pomůckami a průběžně obnovovat fond učebnic, ale vzhledem k finanční náročnosti pořízení pracovních sešitů k učebnicím byli ve školním roce 2015/2016 o úhradu pracovních sešitů k učebnicím matematiky a cizích jazyků požádáni zákonní zástupci žáků.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení škola požádala Krajský úřad Středočeského kraje o možnost zřízení funkce asistenta pedagoga pro žáky se SVP a zároveň o financování platu asistenta pedagoga. Nedostatek finančních prostředků na plat asistenta pedagoga byl dle vyjádření ředitele důvodem stanovení nižšího rozsahu podpory žákům se SVP a tím i nedodržení doporučení poradenského zařízení.

Školní jídelna zajišťuje stravování žáků. Je dle ředitele připravena poskytovat služby i žákům, jejichž zdravotní stav by vyžadoval stravování s omezeními podle dietního režimu, aktuálně je ale neeviduje.

Partnerství školy pozitivně ovlivňuje podmínky vzdělávání. V rámci svých finančních možností a v úzké spolupráci se zřizovatelem škola usiluje o neustálé zlepšování školního prostředí a vybavení pro žáky i pedagogy. Bezproblémová a školu podporující je spolupráce a komunikace se zřizovatelem, školskou radou a organizací rodičů, s jejíž pomocí se snaží o motivování žáků ke zlepšování výsledků jejich vzdělávání. Pozitivní vliv na vzdělávání v německém jazyce má spolupráce s partnerskou školou Internacional Schule Heinrich Heine v Dreieichu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Zvolené formy a metody výuky byly u většiny hospitovaných hodin využity účelně, ale možnosti volby většinou limitovaly prostorové možnosti, uspořádání a naplněnost tříd. Ve všech hodinách, v nichž byl přítomen asistent pedagoga, byla jeho práce pozitivem, podpora žákům se SVP poskytovaná asistentkami pedagoga v průběhu výuky byla účinná. Časový rozsah práce asistenta pedagoga u dvou žáků však byl nižší, než žákům doporučilo školské poradenské zařízení. Pestrost zvolených forem a metod se většinou výrazně vhodně promítla do výuky na prvním stupni, výuky cizích jazyků a částečně do výuky přírodovědných předmětů (ukázka, názornost, poslech, činnostní učení, didaktická technika - projekce fyzikálních a přírodovědných pokusů, ukázky hudby) a části předmětů humanitních (samostatné činnosti, skupinová práce, řízený rozhovor, zařazovány

individuální i frontální činnosti), žáci byli vedeni k samostatnosti, ale i ke spolupráci. Byly na ně kladeny přiměřené a srozumitelné požadavky. U některých pedagogů však chybělo zaměření na pomoc žákům při obtížích s učením. Vhodně byly uplatněny aktivizující metody, využívány textové materiály, prostředky výpočetní techniky i praktické zkušenosti žáků. V menší části hodin převládal převážně mluvní projev vyučujících, což se negativně projevilo nízkou aktivitou žáků; ti neměli příležitost rozvíjet své komunikační dovednosti a obhajovat své názory. Chyběla také diferencovanost úkolů podporujících žáky nadané či více motivované. Zadané úkoly se žákům většinou dařilo plnit, prokazovali dovednosti a znalosti, které odpovídaly jejich věku a požadovaným výstupům stanoveným školním vzdělávacím programem. Větší pozornost je třeba věnovat kvalitnímu sebehodnocení a vzájemnému hodnocení žáků. Tento nedostatek přetrvává od poslední inspekce.

Škola podporuje rozvíjení čtenářské gramotnosti. Vede žáky k individuální četbě prezentací přečtených knih, prací s textem při hodině, dramatizací literárních ukázek, využíváním školní knihovny, zapojením do kulturních programů či Klubu mladého diváka, realizací besed aj. Výjezdy do zahraničí pozitivně motivují k výuce cizích jazyků.

Školní družina a školní klub vedou žáky k aktivnímu a účelnému využívání volného času. V průběhu hospitovaných činností probíhaly frontální, skupinové a individuální aktivity. Při nich žáci rozvíjeli především kompetence pracovní, sociální, komunikační nebo kompetence k řešení problémů. Při výtvarné a rukodělné práci nebo hře se stavebnicemi uplatnili svoji představivost, kreativitu a zručnost. V ŠD byli žáci vhodně motivováni a průběžně pozitivně hodnoceni. Naopak ve ŠK žákům chyběla pestrá nabídka aktivit po splnění zadaných činností. Komunikace mezi žáky a vychovatelkami byla bezproblémová. Dílčím nedostatkem je organizace práce vychovatelky v ranní školní družině, neboť příchozím žákům umožňuje vstup do budovy školy, což narušuje její pedagogickou práci.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogové mohou v případě potřeby navrhnout řediteli změny ke zkvalitnění vzdělávacího procesu a i přes případné názorové neshody jsou schopni spolupracovat; škole se většinou daří vytvářet příznivé klima podporující vzdělávání.

Škola eviduje výsledky vzdělávání žáků a jako motivační prostředek ve spolupráci se sdružením rodičů odměňuje žáky na konci školního roku. Pedagogická rada se zabývá vyhodnocováním průběhu a výsledků vzdělávání žáků, třídní učitelé jednotlivých tříd zpracovávají jako podklad pro jednání pedagogické rady písemnou zprávu o prospěchu a chování žáků. V těchto podkladech identifikují žáky se slabým prospěchem a žáky ohrožené školní neúspěšností. Opatření, která by vedla k účinnému rozvoji jejich vědomostí, dovedností a postojů a ke zvýšení úrovně výsledků jejich vzdělávání, však jsou v zápisech stanovena pouze ojediněle a není tak možná kontrola jejich účinnosti. Opatření nejsou vždy účinná, neboť v zápisech z jednání pedagogické rady lze najít žáky ohrožené školní neúspěšností se stále stejným, nebo podobným výrokem k hodnocení výsledků jejich vzdělávání. Pozitivem je vedení žákovských portfolií umožňujících sledování vzdělávání žáků a zároveň sloužících jako pozitivní motivační prvek.

Vychovatelky ve ŠD a ŠK vyhodnocují průběžně výstupy verbálních i praktických činností jednotlivců či skupin účastníků zájmového vzdělávání.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Zlepšily se materiální podmínky podporující sportovní aktivity žáků i využívání výpočetní techniky.
- V souvislosti s nárůstem počtu žáků se zhoršily podmínky k naplňování vzdělávacího programu základní školy a školní družiny – prostory učeben omezují realizaci většiny metod a forem činností vhodných pro toto vzdělávání; prostorové možnosti školy neumožňují vznik dalších výukových místností – učeben.
- Zhoršilo se zajišťování bezpečnosti žáků – volný přístup do prostor školy v době zájmového vzdělávání.

Silné stránky

- Spolupráce školy s vnějšími partnery školy pozitivně přispívá k realizaci vybraných vzdělávacích akcí a podpoře pozitivního motivování žáků ke vzdělávání.
- Kvalitní venkovní prostory umožňují sportovní, odpočinkové a spontánní aktivity žáků.

Slabé stránky

- Kontrolní systém není dostatečně účinný.
- Prostory (učebny ZŠ), ve kterých probíhá zájmové vzdělávání, neumožňují realizaci většiny metod a forem činnosti vhodných pro toto vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontrolního systému školy.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 10 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 15. 9. 2016, účinnost od 15. 9. 2016, čj. MSMT-27888/2016-3 (nejvyšší povolený počet žáků ve škole)
2. Stanovení školského obvodu spádové školy ze dne 6. 1. 2006, čj. 9/2006-451-Pa
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Poznávání s pohodou“ platný od 1. 9. 2013 a 2. verze platná od 1. 9. 2016
4. Školní vzdělávací program Školní družina a Školní klub, platný od 1. 9. 2014
5. Organizační řád školy - Školní řád a Vnitřní řád školní družiny a Vnitřní řád školního klubu – aktuální stav
6. Přehled zájmové činnosti ve šk. roce 2016 - 2017

7. Zápisy z pedagogické rady – školní rok 2015/2016
8. Přehledy klasifikace žáků – školní rok 2015/2016
9. Matrika školy k datu inspekční činnosti
10. Personální dokumentace k datu inspekční činnosti
11. Třídní knihy – školní rok 2015/2016, 2016/2017 – aktuální stav
12. Záznamy o práci asistenta pedagoga
13. Školní preventivní strategie – dlouhodobý preventivní program platný k datu inspekční činnosti
14. Směrnice k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků platná od 5. 9. 2016 včetně Krizového programu proti šikanování (součást směrnice) a Minimálního preventivního programu pro rok 2016/2017
15. Vyhodnocení minimálního preventivního programu za rok 2015/2016
16. Záznam o provedení roční prověrky BOZP ze dne 31. 8. 2016
17. Stanovisko KHS k žádosti o zřízení školního klubu (souhlasné) ze dne 12. 3. 2016
18. Stanovisko KHS k žádosti o změnu zápisu do rejstříku škol a školských zařízení – navýšení kapacity na 510 žáků (souhlasné) ze dne 2. 9. 2016
19. Kniha úrazů vedená od 17. 6. 2016
20. Přehledy výchovně vzdělávací práce ŠD a ŠK, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
21. Zápisní lístky do ŠD a ŠK, školní rok 2016/2017
22. Docházkový sešit pro školní roky 2015/2016 a 2016/2017
23. Dokumentace žáků se SVP, školní roky 2015/2016 a 2016/2017 - soubor dokumentů
24. Předmětová komise českého jazyka, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
25. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2015/2016
26. Žákovské knížky, žakovské práce – vzorek, školní rok 2016/2017
27. Závazné ukazatele rozpočtu NIV – upravený rozpočet k 15. 11. 2015
28. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2015
29. Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2015 ze dne 14. 1. 2016
30. Výkaz o základní škole M3 podle stavu k 30. 9. 2015
31. Výkaz o školní družině – školním klubu k Z-201 stavu k 31. 10. 2015
32. Výpis úplné hlavní knihy, účetní rok 2015
33. Účtový rozvrh, účetní rok 2015
34. Souhlasy krajského úřadu Středočeského kraje se zřízením funkce asistenta pedagoga, čj. 077681/2016/KUSK a čj. 077683/2016/KUSK oba ze dne 14. 6. 2016
35. Výkaz o činnosti zařízení školního stravování Z 17-01 podle stavu k 31. 10. 2015
36. Výsledky dotazníkových šetření k datu inspekční činnosti
37. Webové stránky k datu inspekční činnosti
38. Rozvrh vyučovacích hodin – aktuální stav
39. Doklady o přijímání žáků k datu inspekční činnosti - vzorek
40. Zápisy z jednání České školní inspekce s ředitelem Základní školy Loděnice, okres Beroun ze dne 10. 10. 2016
41. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-2440/10-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Věra Ritz-Radlinská Scherlingová,
školní inspektorka

V. Ritz-Radlinská Scherlingová v. r.

Mgr. Miroslava Březinová, školní inspektorka

Miroslava Březinová, v. r.

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

Dana Drlíková v. r.

Mgr. Martin Krupa, školní inspektor

Martin Krupa v. r.

V Praze 10. listopadu 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Václav Veverka, ředitel školy

Václav Veverka v. r.

V Loděnici 25. 11. 2016